

Tren VII. (Nieszczęsne ochędóstwo, żałosne ubiory...)

JAN KOCHANOWSKI

TRENY

Tren VII. (Nieszczęsne ochędóstwo, żalosne ubiory...)¹

Nieszczęsne ochędóstwo², żalosne³ ubiory
Mojej namilszej cory⁴,
Po co me smutne oczy za sobą ciągniecie?
Żalu mi przydajecie⁵.
Już ona członeczków swych wami nie odzieje,
Nie masz, nie masz nadzieje⁶.
Ujął⁷ ją sen żelazny, twardy, nieprzespany⁸.
Już letniczek⁹ pisany¹⁰
I upłoteczki¹¹ wniwecz¹², i paski złożone -
Matczyne dary płone¹³.
Nie do takiej łóżnice¹⁴, moja dziewczko droga,
Miała cię mać uboga¹⁵
Doprowadzić, nie takąc dać obiecowala
Wyprawę¹⁶, jakąc dała.
Gieźleczkoć¹⁷ tylko dała a lichą tkaneczke¹⁸,
Ociec ziemie¹⁹ bryłeczke
W główki²⁰ włożył. Niestetyż, i posag i ona
W jednej skrzynce²¹ zamkniona²².

¹W przypisach gwiazdką oznaczono wyrazy, które są używane do dziś, ale których znaczenie w *Trenach* jest odmienne od znaczenia obecnego. [przypis edytorski]

²*ochędóstwo* (starop.) — stroje, ozdoby. [przypis redakcyjny]

³*żalosny* (daw.) — smutny, wywołujący smutek, żal. [przypis redakcyjny]

⁴*cory* (forma starop.) — córy (tj. córki). [przypis redakcyjny]

⁵*przydawać* (tu forma 2 os. lm: przydajecie) — dodawać. [przypis redakcyjny]

⁶*nadzieje* (starop. forma D. lp rodz. ż.) — nadziei. [przypis redakcyjny]

⁷*ująć* (tu forma 3 os. lp r.m.: ujął) — chwycić. [przypis redakcyjny]

⁸*nieprzespany** (starop.) — taki, z którego nie można się obudzić. [przypis redakcyjny]

⁹*letniczek* (starop.) — letnia suknia kobieca. [przypis redakcyjny]

¹⁰*pisany** (starop.) — wzorzysty, barwny, malowany (pisankami nazywa się do dziś jajka malowane na Wielkanoc w różne wzory). [przypis redakcyjny]

¹¹*upłoteczki* (starop.) — wstążki do włosów, które się wplata we włosy. [przypis redakcyjny]

¹²*wniwecz* (starop.) — na nic. [przypis redakcyjny]

¹³*płony* (starop.) — niepotrzebny, daremny (dziś: „płonny”; por. „płonne marzenia”). [przypis redakcyjny]

¹⁴*do łóżnice* (starop. forma D. lp rodz. ż.) — do łóżnicy, czyli do łoża małżeńskiego. [przypis redakcyjny]

¹⁵*mać uboga* (starop.) — biedna, nieszczęśliwa matka. [przypis redakcyjny]

¹⁶*wyprawa** (tu forma B. lp: wyprawę) — aluzja do wyprawy dawanej pannie młodej przed ślubem i będącej częścią posagu. [przypis redakcyjny]

¹⁷*gieźleczko* (starop., zdr. od: gieźło) — koszula z białego płótna; *gieźleczkoć (...)* *dała*: gieźleczko ci dała (skrócone). [przypis redakcyjny]

¹⁸*licza tkaneczka* (starop.) — sukienka ze skromnej tkaniny lub opaska wiążąca włosy. [przypis redakcyjny]

¹⁹*ziemie* (starop. B. lp rodz.ż.) — ziemi. [przypis redakcyjny]

²⁰*w główki* — w miejsce, gdzie spoczywa głowa. [przypis redakcyjny]

²¹*W jednej skrzynce* — „skrzynka” oznacza tu jednocześnie trumnę, a także przedmiot, w którym chowano rzeczy cenne, pieniądze, klejnoty, kosztowną odzież. [przypis redakcyjny]

²²*zamkniona* (starop.) — zamknięta. [przypis redakcyjny]

Wszystkie zasoby Wolnych Lektur możesz swobodnie wykorzystywać, publikować i rozpowszechniać pod warunkiem zachowania warunków licencji i zgodnie z **Zasadami wykorzystania Wolnych Lektur**.

Ten utwór jest w domenie publicznej.

Wszystkie materiały dodatkowe (przypisy, motywy literackie) są udostępnione na **Licencji Wolnej Sztuki 1.3**. Fundacja Wolne Lektury zastrzega sobie prawa do wydania krytycznego zgodnie z art. Art.99(2) Ustawy o prawach autorskich i prawach pokrewnych. Wykorzystując zasoby z Wolnych Lektur, należy pamiętać o zapisach licencji oraz zasadach, które spisaliśmy w **Zasadach wykorzystania Wolnych Lektur**. Zapoznaj się z nimi, zanim udostępnisz dalej nasze książki.

E-book można pobrać ze strony: <http://wolnelektury.pl/katalog/lektura/treny-tren-vii>

Tekst opracowany na podstawie: Jan Kochanowski, *Treny*, Drukarnia Łazarzowa, wyd. 2, Kraków, 1583

Wydawca: Fundacja Nowoczesna Polska

Publikacja zrealizowana w ramach projektu Wolne Lektury (<http://wolnelektury.pl>). Reprodukacja cyfrowa wykonana przez Bibliotekę Narodową z egzemplarza pochodzącego ze zbiorów BN.

Opracowanie redakcyjne i przypisy: Aleksandra Sekuła, Olga Sutkowska, Piotr Wilczek.

Wesprzyj Wolne Lektury!

Wolne Lektury to projekt fundacji Wolne Lektury – organizacji pożytku publicznego działającej na rzecz wolności korzystania z dóbr kultury.

Co roku do domeny publicznej przechodzi twórczość kolejnych autorów. Dzięki Twojemu wsparciu będziemy je mogli udostępnić wszystkim bezpłatnie.

Jak możesz pomóc?

Przekaż 1,5% podatku na rozwój Wolnych Lektur: Fundacja Wolne Lektury, KRS 0000070056.

Wspieraj Wolne Lektury i pomóż nam rozwijać bibliotekę.

Przekaż darowiznę na konto: **szczegóły na stronie Fundacji**.